

**AJUNTAMENT
D'ESPARREGUERA**

PLA DE MESURES ANTIFRAU
AJUNTAMENT D'ESPARREGUERA

ÍNDEX

1. ELS MECANISMES EUROPEUS DE RECUPERACIÓ I RESILÈNCIA	1
1.1. INTRODUCCIÓ	1
1.2. COMPLIMENT DE LA INTEGRITAT EN L'ÀMBIT DEL PROGRAMA NextGenerationEU (NGEU).....	2
1.3. REQUERIMENTS PER A L'OBTENCIÓ DE FONS MECANISMES EUROPEUS DE RECUPERACIÓ I RESILÈNCIA	3
1.4. L'AVUACIÓ DEL RISC DE FRAU	4
2. EL PLA DE MESURES ANTIFRAU A L'AJUNTAMENT D'ESPARREGUERA	5
2.1. OBJECTE I ABAST DEL PLA	5
2.2. COMPLIMENT DE LA INTEGRITAT	5
2.3. FINALITAT DEL PLA DE MESURES ANTIFRAU DE L'AJUNTAMENT D'ESPARREGUERA	6
2.4. ESTRUCTURA I DEFINICIÓ DE LES MESURES ANTIFRAU	6
2.4.1. Mesures de prevenció	7
2.4.2. Mecanismes de detecció.....	10
2.4.3. Mecanismes de correcció.....	12
2.4.4. Mecanismes de persecució	12
2.5. LA COMISSIÓ ANTIFRAU	14
2.5.1. Concepte.....	14
2.5.2. Composició	14
2.5.3. Funcions	15
2.5.4. Règim de reunions.....	17
3. LA BÚSTIA ÈTICA	18
4. PUBLICACIÓ, EFECTES I SEGUIMENT	19
4.1. PUBLICACIÓ	19
4.2. VIGÈNCIA, SEGUIMENT I REVISIÓ DEL PLA.....	19

ANNEXOS:

Núm. 1:	Pla d'acció de mesures antifrau
Núm. 2:	Test de conflicte d'interès, prevenció del frau i la corrupció
Núm. 3:	Model declaració absència conflicte d'interès
Núm. 4:	Mapa de riscos
Núm. 5:	Banderes vermelles en la lluita contra el frau
Núm. 6:	Document de comprovació de les banderes vermelles

1. ELS MECANISMES EUROPEUS DE RECUPERACIÓ I RESILÈNCIA

1.1. INTRODUCCIÓ

La missió de servei públic de qualsevol entitat pública i la seva capacitat de gestió de recursos econòmics i fons públics està orientada a l'assoliment de l'interès general en el seu àmbit competencial concret. D'aquí la importància extraordinària que es consolidi una autèntica cultura de la integritat pública a tots els nivells de la seva organització.

L'interès general és objecte de protecció per part de la Unió Europea (UE), atesa la seva preocupació per la forma en què els Estats Membres gestionen els fons del seu pressupost.

El Consell Europeu va aprovar el 21 de juny de 2020 la creació del programa NextGenerationEU (NGEU), instrument d'estímul econòmic en resposta de la crisi causada pel coronavirus.

El Mecanisme de Recuperació i Resiliència (en endavant MRR) definit en el Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, és el nucli dels Fons de Recuperació. El seu propòsit és donar suport a la inversió i les reformes en els Estats membres per aconseguir una recuperació sostenible i resiliència, alhora que promou les prioritats verdes i digitals de la UE.

Els principals objectius dels MRR són:

- Promoure la cohesió econòmica, social i territorial de la UE
- Reforçar la capacitat de resiliència i ajust dels Estats membres
- Mitigar l'impacte social i econòmic de la crisi de la COVID- 19
- Donar suport a les transicions verdes i digitals.

Tots ells tenen com a objectiu restaurar el potencial de creixement de les economies de la UE, fomentar la creació d'ocupació després de la crisi i promoure un creixement sostenible.

Per assolir aquests objectius, cada Estat membre ha de dissenyar un Pla Nacional de Recuperació i Resiliència que inclogui les reformes i els projectes d'inversió necessaris per assolir aquests objectius.

El Pla Espanyol de Recuperació, Transformació i Resiliència (d'ara endavant PRTR) compta amb quatre eixos transversals que s'estructuren en 10 polítiques de palanca, dins de les quals es recullen trenta components, que permeten articular els programes coherents d'inversions i reformes del Pla. Els referits eixos fan referència a:

- La transició ecològica
- Transformació digital
- Cohesió social i territorial
- Igualtat de gènere

Per fer efectives les iniciatives proposades en el PRTR, les Administracions Públiques han d'adaptar els procediments de gestió i el model de control. Algunes mesures d'agilització van ser establertes pel Reial Decret Llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració Pública i per a l'execució del Pla de

Recuperació, Transformació i Resiliència. Aquesta norma va disposar adaptacions dels procediments administratius habituals per facilitar una gestió eficaç i eficient de l'execució dels fons, en els següents àmbits: gestió i control pressupostari, fiscalització i control, contractació, gestió de subvencions i avaluació ambiental.

El 30 de setembre de 2021 es publica al Butlletí Oficial de l'Estat núm.234, l'Ordre del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR).

Tota la normativa europea fa referència a la integritat pública com a prioritat a l'hora d'executar els PRTR.

1.2. COMPLIMENT DE LA INTEGRITAT EN L'ÀMBIT DEL PROGRAMA NextGenerationEU (NGEU).

La integritat d'un ens públic és el resultat de l'actuació diària de totes i cadascuna de les persones que hi treballen.

La integritat institucional pressuposa una cultura administrativa íntegra de la qual formen part actuacions, principis, valors i normes que incrementen la qualitat de polítiques públiques, processos, procediments i sistemes de treball administratius, amb la finalitat de prevenir la corrupció.

Els conceptes relacionats amb la integritat d'acord amb el glossari de l'Oficina d'Antifrau de Catalunya són bàsicament, a banda dels ja indicats d'integritat institucional i cultura administrativa íntegra, els següents:

- La **irregularitat** és un concepte ampli que comprèn infraccions normatives, per acció o omissió, que tenen com a efecte un perjudici. La UE utilitza aquest concepte en el context de l'afectació al pressupost.
- El **fraud**, segons el cos normatiu de la UE, afecta a interessos financers en matèria de despesa i suposa qualsevol acció o omissió intencionada relativa a:
 - L'ús o presentació de declaracions documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons procedents del pressupost general de les Comunitats Europees o dels pressupostos administrats per les Comunitats Europees o pel seu compte.
 - L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació que tingui el mateix efecte.
 - El desviament dels mateixos fons amb finalitats diferents d'aquelles per a les quals foren concebuts en un principi.
- La **corrupció** és l'abús de la posició o càrrec públic en benefici privat. La UE distingeix la noció de corrupció pròpia del dret penal, la qual es pot qualificar d'estricta, d'una noció més àmplia emprada en la vessant preventiva. En aquest segon sentit, la UE utilitza la definició del Programa Global de Nacions Unides contra la Corrupció i defineix corrupció com «l'abús de poder per obtenir beneficis de caràcter privat».

- La **compliance** és la funció que identifica, assessora, alerta, fa seguiment i reporta els riscos de les organitzacions de rebre sancions per incompliments legals, de regulacions i tenir pèrdues financeres per incompliment de les lleis aplicables. Aquest concepte també es refereix a regulacions, codis de conducta i estàndards de bones pràctiques.
- El **conflicte d'interès** és aquella situació de risc en què l'interès particular d'una persona pot interferir en l'exercici adequat del discerniment professional d'una altra que, legítimament, confia en aquell judici.
- El **risc** o probabilitat que es produeixi és un dany, una lesió, una pèrdua, una responsabilitat o qualsevol altre efecte nociu per a una institució pública o per a l'interès general, a causa de vulnerabilitats que poden ser internes o externes a aquella organització.
- **Bandera vermella** és un indicador de detecció de possibles situacions de frau. Es tracta d'un sistema identificatiu utilitzat principalment en la gestió dels fons europeus. No obstant, cal indicar que la materialització d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau sinó només una presumpció.

1.3. REQUERIMENTS PER A L'OBTENCIÓ DE FONS MECANISMES EUROPEUS DE RECUPERACIÓ I RESILÈNCIA

L'Ordre del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), en l'article 6, estableix els següents requeriments per a reforçar la prevenció, detecció i correcció del frau i conflictes d'interès:

- Aprovació per l'entitat decisora o executora d'un Pla de mesures antifrau.
- Estructura de les mesures antifrau de forma proporcionada i en relació als elements claus del cicle antifrau que són la prevenció, la detecció, la correcció i la persecució.
- Previsió de la realització de l'avaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos claus de l'execució dels MRR.
- Preveure una revisió periòdica del risc i de la seva probabilitat i impacte.
- Definir mesures preventives adequades i proporcionades per a reduir el risc residual de frau.
- Preveure l'existència de mesures de detecció.
- Definir mesures correctives.
- Establir processos adequats per al seguiment dels casos sospitosos de frau.
- Definir procediments de seguiment per a revisar processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o potencial.
- Definir procediments relatius a prevenció i correcció de situacions de conflicte d'interès.

1.4. L'AVALUACIÓ DEL RISC DE FRAU

Per dissenyar mesures antifrau proporcionades i eficaces, és necessari realitzar amb caràcter previ l'avaluació del risc de frau en els processos clau. Aquesta operació que serà objecte de revisió periòdica, es configura com una actuació obligatòria en el article 6.5.c) de la Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre.

Per a l'avaluació del risc la Unió Europea disposa d'instruments. Així en l'article 6.2 segon paràgraf de la referida ordre enumera les següents eines de control i avaluació:

- El "*Test de conflicte d'interès, prevenció del frau i la corrupció*" relatiu al estàndard mínim (Annex II.B.5 de l' Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre) que s'ha utilitzat com referència per a la incorporació de diferents aspectes essencials de las quatre àrees del cicle antifrau: prevenció, detecció, correcció i persecució. De conformitat amb allò previst a el article 2.4 de l'ordre esmentada, aquesta autoavaluació haurà de realitzar-se en el marc del desenvolupament de la funció de control, com a mínim un cop a l'any, durant la vigència del pla, sent convenient realitzar-lo de forma semestral.
- Totes les qüestions que s'integren en aquest test de conflicte d'interès, prevenció del frau i corrupció s'hauran d'assolir per a donar compliment a la gestió dels fons NGEU, per la qual cosa hauran de tenir el seu reflex en el PLA D'ACCIÓ DE MESURES ANTIFRAU de l'Ajuntament d'Esparreguera.
- La "*Referència mesures de prevenció, detecció i correcció del frau, corrupció i conflicte de interessos*" (Annex III.C de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre) s'ha utilitzat com a guia per a definir les actuacions previstes en el pla per tractar tant les situacions de conflicte d'interès com els riscos de corrupció i frau.

2. EL PLA DE MESURES ANTIFRAU A L'AJUNTAMENT D'ESPARREGUERA

2.1. OBJECTE I ABAST DEL PLA

L'objecte d'aquest Pla és concretar les mesures de control del risc de frau que es produeixen en l'execució del fons MRR, en l'àmbit de la contractació i subvencions públiques als quals s'aplicarà per part de la Comissió Antifrau - òrgan que s'ha de crear a partir de l'aprovació del present pla, en els termes que es detallen en el punt 2.5.1. d'aquest document-, els indicadors de la Comissió Europea anomenats "banderes vermelles" (Banderes vermelles en la lluita contra el frau).

Tanmateix el Pla de mesures antifrau contempla la necessitat de disposar d'un procediment per al tractament dels possibles conflictes d'interès, tenint en compte que, si bé l'existència d'un possible conflicte d'interès no determina necessàriament l'existència de frau, no resoldre aquest conflicte d'interès a temps sí que podria portar a una situació de frau. Un conflicte d'interès no resolt constituiria, doncs, un indicador d'un possible frau. Així, la primera de les fases en què es pot evidenciar la possible concurrència de frau, és la situació de conflicte d'interessos no resolt.

Per assolir aquest fi és necessari comptar amb els següents pilars relatius a la integritat: Codis ètics, canals de comunicacions d'alertes, informació i pràctiques formatives. Tots ells tendeixen a minimitzar els riscos i irregularitats, tant penals com administratives, produïdes per pràctiques contràries a l'interès general, com són el frau, la corrupció i el conflicte d'interessos, entre d'altres.

Les mesures del Pla Antifrau s'aplicaran a totes les persones implicades en la gestió dels projectes que comptin amb finançament provinent d'aquests fons europeus.

2.2. COMPLIMENT DE LA INTEGRITAT

L'Ajuntament d'Esparreguera conscient de la importància de la integritat institucional ha elaborat un PLA D'ACCIÓ DE MESURES ANTIFRAU com element que s'integra dins d'un procés que implica dedicació, esforç i actuacions de millora contínua.

Els destinataris del Pla i de les seves accions són tant els càrrecs electes, com el personal de l'Ajuntament i la ciutadania en general.

Dins d'aquest procés i per tal d'impulsar el sistema es proposa que el Ple adopti una declaració institucional d'integritat en la qual expliciti la seva voluntat de dotar-se de mesures antifrau per donar compliment, entre d'altres aspectes, a un dels ítems de l'Annex II B.5 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la que es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

2.3. FINALITAT DEL PLA DE MESURES ANTIFRAU DE L'AJUNTAMENT D'ESPARREGUERA

El Pla de mesures antifrau és una eina de planificació que te per finalitat la prevenció de la corrupció institucional.

Des del punt de vista de l'Ajuntament d'Esparreguera, amb l'aprovació del Pla de Mesures Antifrau es pretén assolir:

- Lideratge institucional manifestat principalment a través de la declaració d'integritat institucional.
- Existència d'un òrgan i/o persones responsables que s'encarreguen del seguiment i el compliment del Pla de mesures antifrau.
- Formació periòdica i sensibilització de tot el personal i dels òrgans decisoris.
- Existència d'un canal de denúncies anònim (Bústia Ètica i de Bon Govern) i d'una persona / òrgan independent amb poder de decisió per a la seva resolució.
- Existència d'un Codi ètic (Codi de Conducta i Bon Govern).
- Declaració d'absència de conflicte d'interessos (d'ara endavant DACI).
- Declaració de béns.
- Mecanismes de detecció d'incompliments.
- Eines d'avaluació periòdica dels riscos de frau, corrupció i conflicte d'interessos.

2.4. ESTRUCTURA I DEFINICIÓ DE LES MESURES ANTIFRAU

Un cop realitzada l'avaluació inicial del risc de frau, en els termes de l'apartat 1.4. d'aquest document, s'articularen mesures adequades, proporcionades i estructurades en torn a les quatre àrees clau del cicle de lluita contra el frau: Prevenció, detecció, correcció i persecució. Aquestes mesures permetran evitar o minimitzar els riscos de frau identificats.

La normativa estatal vigent configura un marc regulador que garanteix un punt de partida sòlid en matèria de prevenció, detecció i correcció del conflicte d'interessos, el frau i la corrupció. No obstant, és necessari adaptar aquests mecanismes ja existents mitjançant una sèrie de mesures dissenyades a partir d'un plantejament proactiu, sistematitzat i específic per gestionar el risc, de manera que es pugi donar compliment a les exigències comunitàries, expressament recollides, amb caràcter general, a l'article 61 i 129 del Reglamento Financiero 2018/1046 del Parlamento Europeo i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió i específicament a l'àmbit del Mecanisme de Recuperació i Resiliència a l'article 22 del Reglament amb el mateix nom. Aquest marc normatiu incorpora regulacions que pretenen evitar el frau, la corrupció, el conflicte d'interessos i el doble finançament, que, en el supòsit de les subvencions públiques, no només es refereix a la duplictat de finançament comunitari, sinó també a qualsevol excés de finançament que pogués produir-se, amb independència del seu origen.

I tot això sens perjudici de l'aplicació de la legislació de contractes del sector públic, de subvencions, de règim jurídic del sector públic i procediment administratiu comú, entre d'altres.

2.4.1. Mesures de prevenció

Per tal de desenvolupar una cultura contra el frau és fonamental:

- a) Dissuadir als defraudadors/res i aconseguir el màxim compromís possible del personal per combatre'l, a través del foment dels valors d'integritat, objectivitat, retiment de comptes i honradesa. Per això resulta indispensable posar a disposició del personal el coneixement adequat.
- b) Establir i garantir el compliment d'uns estàndards de conducta per part de tots els empleats/des públic/ques que siguin conformes amb la dimensió de l'organització, a fi de promoure l'exemplaritat a través de la integritat, salvaguardant la imatge de la institució, reforçant la seva eficiència i garantint que la confiança de la ciutadania en les institucions no es deteriori.

Per assolir aquesta finalitat són necessàries las següents mesures:

a) Autodiagnosi

L'Ajuntament d'Esparreguera es compromet a desenvolupar i promoure una cultura ètica que exerceixi un efecte dissuasiu per a qualsevol tipus d'activitat fraudulenta i que faci possible la prevenció, detecció, correcció i persecució del frau de forma proporcionada, eficaç, adequada i ajustada en el temps. Per aquest motiu ha realitzat l'autodiagnosi continguda en l'ordre HPF/1030/2021, de setembre, la qual ha comportat:

- o L'elaboració d'un PLA D'ACCIÓ DE MESURES ANTIFIRAU (Document annex 1), el qual restarà aprovat juntament amb aquest document.
- o La realització del test abans indicat contingut en l'ordre HPF/1030/2021, el resultat del qual es recull en el Document annex 2 d'aquest pla (Test de conflicte d'interès, prevenció del frau i la corrupció).

b) Desenvolupament d'una cultura ètica

El PLA D'ACCIÓ DE MESURES ANTIFRAU dins d'aquest àmbit preveu:

- L'adopció d'una Declaració institucional que promogui la cultura ètica i la lluita contra el frau i la corrupció.
- L'aprovació del Codi de Conducta i Bon Govern i el posterior nomenament dels membres del Comissionat d'Ètica.

El Codi de Conducta i Bon Govern és un element central en el sistema d'integritat.

La Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació pública i bon govern preveu a l'article 55.3, l'elaboració d'un codi de conducta per als alts càrrecs de les administracions públiques.

El desenvolupament del codi ètic pretén ser una contribució envers la millora de la prestació dels serveis públics i la millora de la confiança de la ciutadania en la institució.

- L'adopció de prevencions aplicables a la resta dels empleats públics, consistents en la realització del pla anual de formació en matèria de frau i portar a terme la formació que en resulti.

És necessari donar a conèixer al personal en què consisteix el conflicte d'interès i com és possible evitar-lo, així como la normativa que resulta de aplicació.

El Capítol VI del Text Refós de la Llei de l'Estatut Bàsic del Empleat Públic, porta per títol *Deures dels empleats públics. Codi de Conducta*. Formen part del mateix, els següents articles:

Article 52. Drets dels empleats públics.

Article 53. Principis ètics.

Article 54. Principis de conducta.

Els referits preceptes disposen que els empleats públics s'abstindran d'intervenir en aquells assumptes en què tinguin un interès personal, així com d'aquelles activitats privades o interessos que pugui suposar un risc en relació a plantejar conflictes d'interessos amb el seu lloc de treball. Per altra banda, els empleats/des no podran acceptar cap tracte de favor o situació que impliqui privilegi o avantatja injustificada per part de persones físiques o entitats privades. Així mateix, hauran de rebutjar qualsevol regal, favor o serveis en condicions avantatjoses que vagi més enllà dels usos habituals, socials i de cortesia i això sens perjudici del que estableix el Codi Penal.

També és d'aplicació el Títol III, art. 23 de la Llei 40/2015, de 1 de octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, relatiu a l'abstenció.

- Comunicació a la ciutadania

El Codi de conducta de Bon Govern i la Bústia Ètica i de Bon Govern seran de lliure accés a la pàgina web de l'Ajuntament per a consulta i utilització per la ciutadania.

L'Ajuntament d'Esparreguera adoptarà i posarà en marxa un pla de comunicació i publicitat per a la ciutadania que cobreixi els següents aspectes generals:

- Elaboració del pla de comunicació i difusió del Pla de mesures antifrau
- Portar a terme la campanya comunicativa del Codi de Conducta i de Bon Govern
- Difondre de la Bústia Ètica i de Bon Govern i política de regals

- Adopció de mesures per evitar sostraccions d'informació

Els sistemes d'informació poden ser vulnerables a sostraccions d'informació que podrien suposar avantatges per a determinades persones. És necessari prevenir atacs a infraestructures a partir de:

- Realització d'una auditoria d'integritat dels sistemes informàtics
- Dur a terme una auditoria de ciberseguretat

c) Gestió dels conflictes d'interès del MRR

El PLA D'ACCIÓ DE MESURES ANTIFRAU preveu com a mesures dins d'aquest àmbit:

- Estendre la DACI a tot el personal implicat en la gestió i resolució de procediments finançats amb fons MRR.

D'acord amb allò que disposa l'article 6.4 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, s'estableix com a caràcter obligatori l'emplenament d'una Declaració d'absència de conflicte d'interès (DACI) per part de les persones que participin en els procediments d'execució del MRR. Aquesta declaració es realitzarà d'acord amb el model que consta en el document annex 3 d'aquest Pla.

La DACI haurà de ser complimentada tant per les persones que intervenen en la gestió de cada projecte / subprojecte de l'ajuntament, finançat pels fons europeus del programa NGEU, com els responsables dels òrgans de contractació o concessió de la subvenció, les persones que redactin els documents de licitació, bases o convocatòries corresponents, les persones tècniques que valorin les ofertes, sol·licituds o propostes presentades, així com els membres de les Meses de Contractació i Comissions de Valoració, el responsable del contracte i la unitat o persona designada per l'execució del contracte.

Aquesta declaració haurà de ser signada en els supòsits de licitació de contractes i en la resta de negocis jurídics que hagin de ser finançats amb fons MRR en el moment en què aquests hagin de tenir efectes envers a terceres persones, alienes a l'Ajuntament.

Els beneficiaris de fons MRR, ja siguin contractistes, subcontractistes, afavorits o beneficiaris d'ajuts, entre d'altres, hauran de signar aquesta declaració en el moment en què rebin la comunicació, per qualsevol mitjà, de l'acte jurídic pel que se'ls reconeix com a beneficiaris de fons, sent de responsabilitat de l'esmentat beneficiari directe dels fons (contractista, perceptor de la subvenció, entre d'altres) recavar les corresponents declaracions de tercers amb els que mantingui relacions comercials o jurídiques i que siguin beneficiàries d'alguna manera d'aquests fons.

No es tramitarà cap negoci jurídic que estigui finançat pels fons MRR que no porti aquesta declaració. Les DACIS seran incorporades a l'expedient pel responsable del servei gestor.

En cas d'òrgans col·legiats aquesta declaració pot realitzar-se a l'inici de la corresponent reunió per tots els intervinents quedant reflectida en l'acta.

- Elaborar un procediment per tractar possibles conflictes d'interès del personal de l'ajuntament amb els proveïdors, adjudicatari de contractes, beneficiaris de les subvencions, etc

- Establiment d'un sistema de verificació sobre possibles conflictes d'interès del personal de l'Ajuntament amb els proveïdors, adjudicataris de contractes, beneficiaris de les subvencions, etc.

2.4.2. Mecanismes de detecció

a) Introducció

Les mesures de prevenció poden no proporcionar una protecció completa contra el frau i, per tant, és necessari establir com detectar a temps els conflictes d'interessos respecte als quals la prevenció no és suficient.

Les mesures de detecció del frau es podran adoptar, a banda dels mecanismes previstos en aquest apartat, a partir de les bases de dades de registres comercials, la Base de Dades Nacional de Subvencions, Registre Mercantil, fitxers d'empleats/des (tenint en compte la normativa de protecció de dades) o mitjançant la prospecció de dades o eines de puntuació de risc (ARACHNE), entre d'altres

b) Valoració inicial del nivell de risc per a la gestió dels fons MRR.

Inicialment, i sens perjudici de la seva revisió, el nivell de risc per a la gestió dels fons del MRR s'ha determinat a partir de la combinació entre la probabilitat d'ocurrència i de l'impacte o gravetat del risc en el cas que es materialitzi.

La probabilitat d'ocurrència resulta d'aplicar dues anàlisis complementàries: la freqüència en l'ocurrència, que es determina en funció de les vegades que ha ocorregut en el passat recent, i la factibilitat de materialització del risc, en funció de si s'aprecien factors potenciadors de risc i de si hi ha implantades accions mitigadores. D'aquesta combinació es determina si la probabilitat és baixa, mitja o alta.

Per altra banda, l'impacte o gravetat es mesura en una "escala de calor" en funció de les conseqüències derivades de la materialització del risc, principalment en temes d'afectació patrimonial i dany a la imatge patrimonial (interna i externa). L'impacte resultat serà baix, mig o alt.

MATRIU DE RISC

	A	M	B
A	A	A	M
M	A	M	B
B	M	B	B

Finalment, a través d'aquesta mateixa matriu es determina un ordre orientatiu de prioritats en l'acció correctiva o contingent per part de l'ens local, amb la finalitat d'ajudar a prioritzar la dedicació de recursos de manera cost-efectiva. En aquest sentit, cal

destacar la diferenciació que aquesta gradació estableix entre els riscos moderats, on els riscos amb un impacte alt i una probabilitat baixa se situen en un nivell de prioritat inferior respecte a la resta de riscos de nivell moderat que tenen més probabilitat d'ocurrència.

Tot això d'acord amb la línia de recerca de signes de frau impulsats per la UE que ha donat com a resultat els següents documents:

- Mapa de riscos (Document annex núm.4)
- Banderes vermelles en la lluita contra el frau (Document annex núm.5)

En els procediments que es tramitin en execució dels fons MRR haurà de quedar documentada la comprovació de les banderes vermelles, d'acord amb el document annex núm.6. No obstant això, és possible que algun dels indicadors no sigui d'aplicació en algunes de les fases de tramitació dels MRR.

c) Mesures relacionades amb la detecció i gestió del conflicte d'interessos

Tot i que en el Ordenament Jurídic espanyol no es disposa d'una definició de caràcter bàsic per als conflictes d'interès, l'article 64 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, disposa el següent:

"1. Els òrgans de contractació han de prendre les mesures adequades per lluitar contra el frau, el favoritisme i la corrupció, i prevenir, detectar i solucionar de manera efectiva els conflictes d'interessos que puguin sorgir en els procediments de licitació amb la finalitat d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.

2. A aquests efectes, el concepte de conflicte d'interessos comprendrà almenys, qualsevol situació en què el personal al servei de l'òrgan de contractació, que a més participi en el desenvolupament del procediment de licitació o que pugui influir en el seu resultat, tingui directa o indirectament un interès financer, econòmic o personal que pogués semblar que compromet la seva imparcialitat i independència en el context del procediment de licitació.

Les persones o entitats que tinguin coneixement d'un possible conflicte d'interès ho han de posar immediatament en coneixement de l'òrgan de contractació"

Així mateix, quan l'actuació o conducta sigui de naturalesa penal, s'hauran de comunicar els fets al Ministeri Fiscal a fi que aquest adopti les mesures pertinents.

Les persones afectades per una situació que pugui implicar l'existència d'un conflicte d'interès comunicaran per escrit aquesta circumstància al superior jeràrquic que procedirà a dur a terme els controls i investigacions necessaris per aclarir la situació i comunicar les actuacions a la Comissió Antifrau, en cas de MRR.

Si s'escau, es podran dur a terme les actuacions següents:

- Adoptar les mesures administratives cautelars que sigui escaients

- Cessar tota l'activitat en l'assumpte

Pel que a als MRR, en cas de detecció de possibles fraus, s'estarà al que estableixi l'article 6.6 i 6,7 de l'Ordre HPF/1030/2021.

d) Mesures adoptades en el PLA D'ACCIÓ dins dels mecanismes de detecció:

- Creació i regulació de la Bústia ètica i de bon govern.
- Designació de la unitat encarregada de la gestió de les denúncies provinents de la Bústia ètica i de bon govern.
- Elaborar una campanya comunicativa de la Bústia ètica i de bon govern (internament i externa)
- Difusió de la Bústia ètica i de bon govern
- Desenvolupament i aplicació dels indicadors de risc i la seva comunicació al personal en posició de detectar-los.

2.4.3. Mecanismes de correcció

El PLA D'ACCIÓ DE MESURES ANTIFRAU preveu en aquest apartat la següent mesura:

- Definir el procediment de correcció (suspensió procediment, notificació, avaluació del frau com sistèmic o puntual, revisió d'altres projectes, revisió procediments...)

La detecció de possibles fraus, o la seva sospita fonamentada, en el supòsit de MRR, comportarà en tot cas la suspensió immediata del procediment i la notificació d'aquesta circumstància en el menor temps possible a les autoritats afectades i als òrgans implicats en la realització de les actuacions, així com la revisió de tots aquells projectes que hi puguin haver estat exposats.

El procediment podrà preveure, pels supòsits que sigui procedent:

- L'aplicació les sancions disciplinàries que procedeixin contra la persona empleada presumpta infractora en l'actuació de conflicte d'interessos que no ha complert amb la seva obligació de comunicació; en particular s'aplicarà l'article 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.
- La declaració de nul·litat de l'actuació afectada per el conflicte d'interessos.

Serà la Comissió Antifrau, en els termes indicats a l'apartat 2.5.1. qui vetllarà per a l'aplicació del referit procediment en l'àmbit dels MRR.

2.4.4. Mecanismes de persecució

a) Procediment pel seguiment dels potencials supòsits de frau

L'Ajuntament d'Esparreguera desenvoluparà un procediment de persecució que disposi:

- La comunicació dels fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decisora i/o a l'entitat executora que se li hagi encomanat l'execució de les actuacions.
- Informar dels fets punibles a les autoritats públiques competents (Servei Nacional de Coordinació Antifrau) i per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud.
- Comunicar els fets al Ministeri Fiscal i als tribunals competents, en els casos oportuns.
- Proposar l'inici d'expedients d'informació confidencial per aclarir responsabilitats o la incoació d'expedients disciplinaris.

De la mateixa manera, el procediment inclourà el mecanisme de control del compliment d'aquestes accions.

b) Depuració de responsabilitats i procediment disciplinari

El PLA D'ACCIÓ DE MESURES ANTIFRAU preveu en aquest apartat la següent mesura:

- Definir el procediment de persecució (comunicació a l'entitat decisora, a la fiscalia...)

S'haurà d'estar a allò que disposi el Codi ètic, les normes de conducta i el règim disciplinari aplicable als empleats/des municipals.

La Comissió Antifrau, actuarà en aquest àmbit d'acord amb les funcions definides a l'apartat 2.5.1.c) d'aquest document.

2.5. LA COMISSIÓ ANTIFRAU

2.5.1. Concepte

Per garantir la correcta aplicació de les mesures antifrau associades a la gestió dels fons MRR es crea una Comissió Antifrau, a la que correspondrà gestionar les comunicacions i denúncies vinculades als projectes finançats per fons europeus NGEU.

Aquesta Comissió actuarà sense estar sotmesa a ordres jeràrquiques que condicionin la seva actuació en l'àmbit municipal, especialment pel que fa al manteniment e la confidencialitat de les dades personals que tracti.

La comissió en l'exercici de les seves funcions, però molt especialment en la tramitació de les comunicacions i denúncies que rebí, la proposta de mesures de millora, la formulació de recomanacions i l'emissió d'informes adoptarà els seus acords amb la conformitat de la majoria dels seus membres.

2.5.2. Composició

La Comissió Antifrau estarà integrada per les següents persones:

- Cap de Servei de Serveis Jurídics i Bon Govern
- Cap de Servei de Secretaria
- Cap de Servei d'Intervenció, Pressupost i Control Financer
- Tècnic/a adscrit/a a Serveis Jurídics i Bon Govern

Un dels membres de la Comissió actuarà com a President/a i el/la tècnic/a de Serveis Jurídics i Bon Govern com a Secretari/a.

A les sessions de la Comissió Antifrau hi podran assistir el Secretari/a, l'Interventor/a i el Tresorer/a municipals, en funcions d'assessorament permanent, amb veu, però sense vot.

La Comissió Antifrau podrà requerir l'assistència a les sessions que celebri de personal de qualsevol dels serveis municipals, d'acord amb la naturalesa dels temes que s'hi hagin de tractar.

El nomenament efectiu de les persones que formaran part de la Comissió es farà per Decret de l'Alcaldia.

2.5.3. Funcions

A la Comissió Antifrau se li assignen les funcions següents en relació a la gestió dels fons MRR:

- 1) Avaluació periòdica del risc de frau, assegurant que hi hagi un control intern efectiu per prevenir i detectar possibles fraus.

A partir de l'autoavaluació de riscos que figura al document annex núm.5 (Banderes vermelles en la lluita contra el frau), esmentat e a l'apartat 2.4..b), la Comissió Antifrau determinarà i concretarà aquells riscos que siguin rellevants per assolir els objectius del Pla de garantir els interessos financers de la UE i la correcta execució dels projectes finançats amb fons provinents de l'UE (MRR). També podrà proposar la inclusió d'altres riscos que no figuren en l'esmentat document.

La comprovació de riscos es realitzarà d'acord amb el document annex núm.6 (Document de comprovació de Banderes Vermelles) al qual s'ha fet referència a l'apartat 2.5.1.c) d'aquest pla.

Les avaluacions del risc, es revisaran com a mínim amb una periodicitat anual.

No obstant i això, la Comissió Antifrau podrà procedir a la realització d'una nova avaluació dels riscos quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

- Es produeixin canvis normatius o organitzatius o aparició de noves circumstàncies.
 - Es detectin punts febles davant el frau o es produeixi algun cas de frau.
 - Hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal assignats als processos objecte de control.
- 2) Definir, dissenyar i revisar les mesures necessàries per prevenir, detectar, corregir i perseguir els intents de frau.
 - 3) Vetllar per l'aplicació del procediment de correcció (suspensió procediment, notificació, avaluació del frau com sistèmic o puntual, revisió d'altres projectes, revisió procediments...), activitat que comprendrà:
 - Avaluar la incidència del frau i la seva qualificació com a sistèmic o puntual i revisar els processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o penitencial, que es transmeten a la corresponent revisió de l'avaluació del risc de frau.
 - Revisar tots els procediments afectats i aquells altres que siguin de naturalesa similar.
 - Retirar els projectes o la part dels projectes afectats pel frau i finançat o susceptibles de ser finançats pel MRR.
 - Comunicar a les unitats executores les mesures necessàries a prendre per corregir la feblesa detectada, de manera que les incidències trobades no es repeteixin.

- 4) En cas de detecció de frau emetrà el corresponent informe en què es farà constar si considera que existeix o no una conducta que pugui ser considerada frau o sigui contrària a dret, als principis o regles ètiques i de bon govern, i proposarà les mesures que consideri adequades.
- 5) Gestionar les comunicacions i denúncies de frau, conflictes d'interès o altres incompliments de la normativa vigent.
- 6) Analitzar les comunicacions de frau, declarant-ne l'admissió o no admissió i realitzar tasques de comprovació quan sigui procedent.
- 7) Proposar la incoació d'expedients administratius per restaurar la legalitat alterada i l'adopció de mesures sancionadores o disciplinàries. Així mateix ha de comunicar a la fiscalia les conductes que puguin ser constitutives d'un fet il·lícit de caràcter penal
- 8) Formular recomanacions i proposar millores i mesures preventives addicionals en la gestió ètica i l'aplicació dels principis de bon govern o bona administració, posant fi a la comprovació dels fets comunicats.
- 9) Assistir i col·laborar en l'inici, tramitació i resolució dels expedients informatius en cas de sospita de frau, sol·licitant tota la informació que es consideri pertinent a les persones i serveis implicats en el mateix, per a la seva oportuna anàlisi.
- 10) Emetre informe en els expedients informatius iniciats, proposant el seu possible arxivament, en cas que les sospites siguin infundades, o proposar l'adopció de les mesures correctores oportunes si es conclou que el frau s'ha produït realment.
- 11) Informar a l'Alcaldia i altres òrgans que sigui escaients de les conclusions assolides en els expedients informatius iniciats i, si s'escau, de les mesures correctores proposades, realitzant-ne el corresponent seguiment.
- 12) Facilitar la informació necessària a les entitats o organismes encarregats de vetllar per la recuperació de les quantitats rebudes indegudament per les persones beneficiàries, o proposar l'inici dels expedients sancionadors en matèria administrativa i/o penal.
- 13) Elaborar un Informe anual complet sobre les activitats dutes a terme per la Comissió Antifrau del que se'n donarà compte a l'Alcaldia-Presidència.
- 14) Garantir la confidencialitat i atorgar la deguda protecció als càrrecs i la resta de persones al servei de la corporació en el procés de comprovació dels fets.

La garantia de confidencialitat no impedeix la cessió de les dades que requereixin els jutjats i tribunals en exercici de la seva funció jurisdiccional, o la fiscalia i altres organismes oficials, en exercici de les facultats d'investigació.

2.5.4. Règim de reunions

De manera ordinària, la Comissió Antifrau s'ha de reunir almenys amb periodicitat anual per tractar els assumptes que li són propis.

A més d'aquestes reunions ordinàries, podrà reunir-se en qualsevol moment de manera extraordinària, quan algun dels seus membres així ho sol·liciti a la presidència de la Comissió.

La convocatòria s'ha de fer amb una antelació mínima de 48 hores i ha d'anar acompanyada d'un ordre del dia dels assumptes a tractar i, si s'escau, de la documentació corresponent a cada punt de l'ordre del dia.

De cadascuna d'aquestes reunions, s'aixecarà l'acta corresponent que haurà de ser aprovada per la Comissió en la reunió posterior a la celebració de la mateixa.

3. LA BÚSTIA ÈTICA

Per tal de garantir una adequada aplicació de les mesures que preveu aquest Pla de Mesures Antifrau, a banda de la Comissió Antifrau, és necessari disposar d'una Bústia Ètica, en la qual es rebran les comunicacions i denúncies que han de permetre identificar supòsits de frau, tant els referents als MRR com d'altres no relacionats amb els referits mecanismes.

La Bústia ètica és el lloc web on es reben les comunicacions i denúncies que han de permetre identificar supòsits de frau i de conflictes d'interès.

Correspon a la Unitat de Transparència o aquella que es determini en el futur, la recepció i gestió de les comunicacions que es rebin a la Bústia Ètica i de Bon Govern. Aquesta unitat no estarà sotmesa a ordres jeràrquiques que pugui condicionar la seva actuació en allò que faci referència a la referida Bústia.

La referida unitat rebrà les comunicacions i denúncies mitjançant la Bústia Ètica i els donarà el tràmit que correspongui d'acord amb les seves normes de funcionament. En tot cas haurà de garantir la confidencialitat de les persones que presentin una comunicació a través del referit mitjà, i protegir-los en el seus drets per tal que no se'n puguin derivar perjudicis per a qui formula la comunicació de bona fe.

Atenent les especificitats que concorren en la gestió dels MRR, quan l'òrgan gestor de la Bústia Ètica sigui coneixedor d'una presumpta actuació que afecti a projectes vinculats als fons europeus NGEU, traslladarà tota la informació de què disposi de manera immediata a la Comissió Antifrau. El procediment de tramitació d'aquestes comunicacions correspondrà a la Comissió Antifrau.

4. PUBLICACIÓ, EFECTES I SEGUIMENT

4.1. PUBLICACIÓ

Aquest pla un cop aprovat serà objecte de publicació en el Butlletí Oficial de la Província (BOPB), Seu electrònica i Portal de Transparència de l'Ajuntament d'Esparreguera.

La seva entrada en vigor es produirà el dia següent de la seva publicació al BOPB.

4.2. VIGÈNCIA, SEGUIMENT I REVISIÓ DEL PLA.

Aquest Pla tindrà una durada indefinida.

El Pla serà objecte de seguiment anual, el qual comportarà la verificació del grau de compliment de les seves accions. La seva avaluació podrà comportar una proposta de modificació, quan així resulti aconsellable.

L'avaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau d'execució dels MRR es revisarà anualment per la Comissió Antifrau quan s'hagi detectat algun cas de frau o s'hagin produït canvis significatius en els procediments o en el personal.

Els canvis legislatius que es produeixin i què afectin al contingut del pla seran d'aplicació immediata, sense necessitat d'aprovació de la seva actualització.